

רע"פ 7675/13 - ג'עבר חסין סעפין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 7675/13

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: ג'עבר חסין סעפין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 4.11.2013, בתיק ע"פ 13-07-3546, שניתן על-ידי כב' השופטים ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; ומ' סוקולוב

בשם המבקש: עו"ד מחמוד נעאמנה

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטים ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; ו-מ' סוקולוב), בע"פ 13-06-37546, מיום 4.11.2013. בפסק דינו דחה בית המשפט המחוזי, את ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת ל' מרגולין-יחידי), בת"פ 12-07-39450, מיום 11.7.2013.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום במסגרתו ייוחסו לו עבירות של ייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים); והחזקה בסם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים.

מעובדות כתב האישום עולה, כי למבקש היה רישיון להחזקת סם מסוכן בהתאם לסעיף 7(א) לפקודת הסמים. על פי תנאי הרישיון, היה המבקש רשאי להחזיק בכמות של עד 120 גרם סם מסוכן מסוג קנביס לחודש, בכתובת הערמון 31 בתל אביב. ואולם, ביום 16.7.2012, בשעה 11:15 לערך, החזיק המבקש בביתו שברחוב יפת בתל-אביב, סם מסוכן מסוג קנביס במשקל כולל של 307.8447 גרם. כמו כן, גידל המבקש, בחצר האחורית של ביתו, שיח קנביס במשקל 11.3 קילוגרם. בנוסף, בסלון ביתו של המבקש, נמצאו חבילות של שקיות אטימה שקופות ומשקלים אלקטרוניים.

ביום 9.8.2012, תוקן כתב האישום, כך שנוספה לו עבירה של החזקה בסם מסוכן לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים. מעובדות התוספת לכתב האישום, עולה כי פרט לסמים מסוג קנביס, אותם החזיק המבקש בביתו, הוא החזיק על גופו גם שני כדורי סם מסוכן מסוג MDMA, לצריכה עצמית.

3. ביום 13.12.2012, הרשיע בית משפט השלום את המבקש, על סמך הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן. טרם שמיעת הטיעונים לעניין עונשו של המבקש, נערך לו תסקיר מטעם שירות המבחן. מהתסקיר עולה כי המבקש הוא כבן 54, נשוי בשנית, ואב לשמונה ילדים בגילאים 14 עד 24. עוד עולה מהתסקיר, כי המבקש עבר בשנת 1996 תאונת עבודה, שבעקבותיה הוא הוכר כנכה בשיעור של 100%, וכיום אינו עובד. עוד דווח בתסקיר, כי המבקש נקלע לקשיים כלכליים אשר הובילו אותו להתגרש מאשתו הראשונה ולבצע הליך של פשיטת רגל. כמו כן, צבר המבקש חובות כספיים אותם הוא משלם עד היום. שירות המבחן ציין, כי המבקש הביע צער וחרטה בהתייחס לעבירות בהן הורשע, אך נראה כי הוא אינו מבין את הבעייתיות בהתנהגותו. המבקש הדגיש בפני שירות המבחן את קשייו הגופניים ואת הצורך שלו בסמים, וטען כי אינו סובל מהתמכרות ואינו זקוק לטיפול. לטענתו, שימוש בסמים נובע מסיבות רפואיות בלבד. שירות המבחן ציין, כי המבקש הוכר כאדם מוגבל הסובל מכאבים רבים, והתרשם כי הוא מתקשה לתפקד באופן נורמטיבי, עקב תאונת העבודה אותה עבר. לפיכך, סבר שירות המבחן, כי קיימת רמת סיכון בינונית שהמבקש יחזור לבצע עבירות דומות בעתיד. עם זאת, ולאור מצבו הרפואי הקשה, המליץ שירות המבחן כי יוטל על המבקש מאסר על תנאי.

ביום 11.7.2013, גזר בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 11 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו; שנה מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה לפי פקודת הסמים מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים, לבל יעבור עבירה לפי פקודת הסמים מסוג עוון; הפעלה של התחייבות להימנע מעבירה בסך 1,500 ש"ח, שהוטלה על המבקש בת"פ 36145-04-10; קנס בסך 8,500 ש"ח, או 15 ימי מאסר תמורתו; פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך 4 חודשים; ושנה פסילת רישיון נהיגה על תנאי, למשך שנתיים, לבל יעבור עבירה על-פי פקודת הסמים.

בגזר דינו, עמד בית משפט השלום על כך שהמבקש ניצל את ההיתר החוקי שניתן לו להחזיק סמים, על מנת לצבור סמים בכמות החורגת בהרבה מן המותר ובנסיבות המעוררות חשד לאפשרות של הפצתם. בית המשפט התרשם כי התנהלותו של המבקש מלמדת על תכנון, היערכות מוקדמת ופעילות מתמשכת, ועמד על כך, שעל אף שאין מדובר

בסחר בסמים, פוטנציאל הנזק של החזקת סמים, בכמויות אותן החזיק המבקש, הוא רב. עוד עמד בית המשפט על כך שמדיניות הענישה בעבירות בהן הורשע המבקש היא מחמירה ומוחשית, וקבע, כי בהתחשב בנסיבות ובמידת אשמו של המבקש, מתחם הענישה בעבירות אלו נע בין 8 עד 24 חודשי מאסר בפועל. לאחר קביעת מתחם הענישה, נדרש בית משפט השלום לנסיבותיו האישיות של המבקש. בית המשפט עמד על כך שלמבקש עבר פלילי בעבירות סמים. כמו כן, התייחס בית המשפט למצבו הרפואי של המבקש, וציין כי אלמלא נתון זה, היה עונשו חמור בהרבה ומצוי במחצית העליונה של מתחם הענישה. כמו כן, עמד בית משפט השלום על האמור בתסקיר שירות המבחן, בצינו כי לא הועלו בו שיקולי שיקום בעניינו של המבקש. לפיכך, החליט בית המשפט לגזור על המבקש עונש המצוי בשליש התחתון של מתחם הענישה.

4. ביום 17.7.2013, המבקש הגיש ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום, לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, וביום 4.11.2013, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור. בית המשפט המחוזי עמד על מצבו הרפואי של המבקש ועל האמור בתסקיר המבחן שנערך בעניינו. כמו-כן, ציין בית המשפט המחוזי, כי הממסד הרפואי והמשפטי לא היו אטומים למצבו של המבקש ואישרו לו להחזיק ולהשתמש בסמים, בכמות לא מבוטלת. ואולם, הוסיף וקבע בית המשפט המחוזי, כי המבקש ניצל לרעה את ההיתר שניתן לו והקים בביתו מפעל להחזקה וייצור של סמים. בית המשפט ציין כי לא ניתן להתעלם מכמויות הסמים שנמצאו בביתו של המבקש ומן הנסיבות בהן נתפסו. בהתאם לכך, לא מצא בית המשפט המחוזי מנוס מהמסקנה שהמבקש גידל סם בכוונה למכור אותו, ולא הסתפק בכמות שאושרה לו כדי להקל על סבלו. בית המשפט המחוזי הבהיר כי לא ניתן להשלים עם מעשי המבקש, ובצדק קבע בית משפט השלום שלא ניתן להסתפק בעונש, אשר אינו כולל רכיב משמעותי של מאסר בפועל. לפיכך, קבע בית המשפט המחוזי, כי התוצאה אליה הגיע בית משפט השלום, היא מידתית וראויה, ואין עילה להתערב בגזר דינו.

בקשת רשות הערעור

5. ביום 2.12.2013, הגיש המבקש, באמצעות עו"ד מחמוד נעאמנה, בקשת רשות ערעור לבית משפט זה. בבקשתו חזר המבקש על הטענות אותן העלה בפני הערכאות הקודמות. לטענת המבקש, לא ניתן משקל מספיק להודאתו, אשר הביאה לחיסכון זמן שיפוטי יקר ויש בה כדי להביע חרטה אמיתית וכנה. כמו כן, נטען על-ידו, כי עברו הפלילי אינו מכביד, וכי יש להתחשב בתקופת מעצרו, שהייתה קשה ומשמעותית עבורו. בנוסף, גורס המבקש, כי יש ליתן משקל יתר לעובדה כי הרקע לשימושו בסמים הוא רפואי. אשר לשקיות האטימה והמשקלים האלקטרוניים שנתפסו ברשותו, טוען המבקש, כי הוא לא הואשם ולא הורשע בעבירה של החזקת כלים אסורים, לפי פקודת הסמים. לטענתו, הפריטים האמורים נרכשו על ידו ממרכז חלוקת הסמים ממנו רכש סמים, בהתאם להיתר שהיה ברשותו, וזאת לצורך שקילתם ואריזתם של סמים שנרכשו על-ידו כדין. בנוסף, חזר המבקש ועמד על נסיבותיו האישיות והרפואיות הקשות, ולטענתו לא ניתן להן משקל מספיק במסגרת קביעת עונשו. עוד נטען, כי בית המשפט התעלם מהמלצות תסקיר המבחן בעניינו. לבסוף, גורס המבקש, כי טעה בית המשפט כאשר קבע שמתחם הענישה בעניינו נע בין 8 עד 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל. לטענת המבקש, לא יושמו בעניינו הוראות תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וגזר דינו אינו עולה בקנה אחד עם התיקון לחוק. לאור האמור לעיל, התבקשתי ליתן למבקש רשות ערעור.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשה לרשות ערעור ונספחיה, נחה דעתי כי דינה של הבקשה להידחות.

7. הלכה מושרשת וידועה היא, כי בקשות רשות ערעור תתקבלנה רק לעיתים נדירות בהן מעלה הבקשה שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה עקרונית, החורגת מעניינם של הצדדים, או במקרים בהם מתעורר חשש לעיוות דין או אי-צדק שנגרמו למבקש (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 5959/13 לאור נ' מדינת ישראל (21.1.2014); רע"פ 7042/13 סולטאן נ' מדינת ישראל (26.12.2013)).

בית משפט זה חזר פעמים רבות על העמדה, לפיה אין בטענות הנוגעות לחומרת העונש בלבד, בכדי להצדיק מתן רשות ערעור, וזאת למעט במקרים חריגים בהם ניכר כי עונשו של המבקש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הראויה והנוהגת בעבירות דומות (רע"פ 7681/13 דקה נ' מדינת ישראל (21.1.2014); רע"פ 7982/13 שגן נ' מדינת ישראל (6.1.2014)). עניינו של המבקש אינו עומד בתנאים אשר פורטו לעיל, לשם קבלת רשות ערעור בפני בית משפט זה, וניסיונו לעטות על בקשתו שאלות עקרוניות הנוגעות לדרך יישומם של הכללים אשר נקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין, אינו מביא לכלל מסקנה אחרת (השוו, רע"פ 8857/13 ביטון נ' מדינת ישראל (12.1.2014)).

8. למעלה מן הנדרש, אתיחס בקצרה גם לגופם של דברים. הערכאות הקודמות לא התעלמו, בפסקי הדין שניתנו על-ידן, מהנסיבות המקלות אותן העלה המבקש בבקשתו, ובפרט נתנו דעתן למצבו הרפואי ונסיבותיו האישיות שיקולים אלו נלקחו בחשבון במסגרת גזר דינו של המבקש, וכפי שציין בית משפט השלום, לולא היו נלקחים בחשבון, היה עונשו של המבקש חמור בהרבה. לנוכח חומרת העבירות בהן הורשע המבקש והנסיבות בהן בוצעו, לא מצאתי כי מתחם העונש שנקבע על-ידי בית משפט השלום, או העונש שנגזר על-ידו, הם בלתי סבירים או חורגים ממדיניות הענישה בעבירות דומות. כמו כן, לא מצאתי ממש בטענות המבקש כי לא יושמו כראוי, בעניינו, כללי הבניית שיקול הדעת בענישה שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין. בחינת גזר דינו של המבקש מעלה את התמונה ההפוכה, ונראה כי כללים אלו יושמו כהלכה על ידי בית משפט השלום.

9. אשר לטענותיו של המבקש, ככל שהדבר נוגע לקביעותיהן של הערכאות הקודמות בנוגע לשקיות האטומות והמשקלים שנמצאו בחזקתו, יש לזכור כי המבקש הודה והורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים, והחזקת סם שלא לשימוש עצמי. מעצם העובדה שלצד כמויות גדולות של סם, נמצאו אצל המבקש גם שקיות אטימה ומשקלים אלקטרוניים, ניתן ללמוד, לכאורה, לגבי השימוש אותו ייעד המבקש לסמים שנתפסו בחזקתו. לפיכך, יש בעובדה זו כדי ליתן נוסף של החמרה לעבירות בהן הורשע המבקש, ולפוטנציאל הנזק הגלום בהן לחברה. לפיכך, היה מקום להתייחס לעובדה זו ולתת לה משקל במסגרת קביעת עונשו של המבקש, ובצדק עשו כן הערכאות הקודמות. לגבי טענתו של המבקש, כי השקיות האטומות והמשקלים שנתפסו בביתו נרכשו ממרכז חלוקת הסם, ממנו הוא קיבל סמים בהתאם להיתר שניתן לו, הרי שהמבקש לא העלה טענה זו בפני הערכאות הקודמות, והוא מעלה אותה כעת בפעם הראשונה. כמו כן, המבקש לא הביא ראיות שיתמכו בטענה זו, ולפיכך, אינני רואה מקום לקבלה.

10. אשר לטענת המבקש לפיה טעה בית משפט השלום משהתעלם מהמלצת תסקיר המבחן בעניינו, הרי שגם בטענה זו אין ממש. הן בית משפט השלום והן בית המשפט המחוזי נדרשו להמלצת שירות המבחן בעניינו של המבקש והחליטו שלא לאמצה, מהטעמים שפורטו על-ידם. אין ספק כי הם היו מוסמכים לעשות כן במסגרת שיקול דעתם (השוו, רע"פ 4618/12 פלוני נ' מדינת ישראל (29.7.2012)).

11. לאור האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

עיכוב ביצוע העונש עליו הוריתי בהחלטתי מיום 2.12.2013, יבוטל. המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 13.2.2014 עד לשעה 10:00 בימ"ר ניצן, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל אפשרות למיזן מוקדם, עם ענף אבחון ומיזן של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ה בשבט התשע"ד (26.1.2014).

ש ו פ ט
